

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาของชาติในปัจจุบัน อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการ ครอบคลุมทั้งในระบบโรงเรียน นอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมี เป้าหมายและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อให้เป็นกลไกในการ พัฒนาคน ได้อย่างเหมาะสมทั้งด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม ศตปัญญา สุขภาพอนามัย และ ประกอบอาชีพเพื่อให้ประชาชนในชาติมีนิสัยในการพัฒนาตนเอง มีหลักของศาสนาเป็น ครรลองชีวิต มีจิตสำนึกรักในความเป็นไทย คaring ชีวิตในสังคมอย่างสันติสุข มีส่วนร่วมในการ พัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนของชุมชน สังคมประเทศาติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 "ได้บัญญัติสิทธิ และเสรีภาพด้านการศึกษาของประชาชนชาวไทย" ไว้ว่า "บุคคลย่อมมีสิทธิ์เสมอ กันในการรับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่ เก็บค่าใช้จ่ายและในบทเฉพาะกาล มาตรา 335(3) ได้กำหนดให้รัฐ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี ภายในเวลา 5 ปี หลังจากรัฐธรรมนูญประกาศใช้ ดังนั้นรัฐบาลจะต้อง ดำเนินการตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ และต้องเตรียมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งถือเป็นกฎหมายฉบับแรกของไทย ที่กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ให้แก่ประชาชนชาวไทยให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญกล่าวก็อ มาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอ กันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี ต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพื่อเป็นการตอบสนองตาม เอกสารนامพัฒนารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ประกอบกับระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ตั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการศึกษา ต้องมุ่งรวมกันหน่วยงานดังกล่าว ก่อ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และกรมวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ ศติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกรักด้วยกัน การเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมค่านิยม ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท่องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากลตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักรักษาความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเชิงสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาเพื่อใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนอย่างผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบริการภาคสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรับรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือ กับบุคลากร ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ และมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุ เป้าหมายอย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพจำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจและให้ทุกฝ่ายมี ส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องกับเจตนากรมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามหลักการของพระราชนูญติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งให้มีการ จัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย และมี ความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มาตรา 39 กล่าวว่า กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง การกระจายอำนาจดังกล่าวจะทำให้ สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระ ใน การบริหารจัดการเป็นไปตามหลักการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ซึ่งจะเป็นการสร้างรากฐาน และความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานและ สามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากแนวคิดดังกล่าวเพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีความเป็นอิสระ และมี ความเข้มแข็ง รัฐจึงให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล โดยได้บัญญัติไว้ในพระราชนูญติระเบียบ บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขึ้น พื้นฐานตามมาตรา 34 (2) เนพะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล ส่งผลให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการภาครัฐ แนวใหม่ตามแนวทางปฏิรูประบการ ที่มุ่งหวังจะเป็น การจัดการศึกษาที่จะเอื้อต่อการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สร้างความพึงพอใจแก่ประชาชน

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 :

32) ได้กำหนดขอบข่ายและการกิจกรรมบริหารและการจัดการศึกษาไว้ 4 งาน คือ การบริหาร วิชาการการบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป งานวิชาการเป็น งานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชนูญติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้ สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนาที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มี

ส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผลรวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานภายหลังปรับโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 มีการปรับปรุงของกรอบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา จึงผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา

การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบแรก ได้สรุปผลการประเมินสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั่วประเทศ 17,652 แห่ง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน. 2548 : 5 - 6) พบว่า มาตรฐานด้านผู้เรียนที่ได้มาตรฐานมีระดับคุณภาพดีมากที่สุด ได้แก่ ผู้เรียนมีสุขอนิสัย สุภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ร้อยละ 95.6 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ร้อยละ 83.4 และผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ร้อยละ 72.7 ส่วนมาตรฐานด้านผู้เรียนที่ไม่ได้มาตรฐาน ได้แก่ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ร้อยละ 68.2 ผู้เรียนมีทักษะในการแสดงทางความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 26.5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ร้อยละ 12.6 และผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดมีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และนิวัติสัมภាន ร้อยละ 11.1

การบริหารงานวิชาการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ประสบปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา กล่าวคือจากการประเมินผลสัมฤทธิ์นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด ประจำปีการศึกษา 2547 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนขั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คุณภาพผู้เรียนในระดับคิววิชาภาษาไทย ร้อยละ 12.65 คณิตศาสตร์ ร้อยละ 21.49 วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 13.66 และภาษาอังกฤษ ร้อยละ 11.15 ส่วนขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คุณภาพผู้เรียนในระดับคิววิชาภาษาไทย ร้อยละ 26.40 คณิตศาสตร์ ร้อยละ 11.66 วิทยาศาสตร์ภาษาไทย ร้อยละ 11.29 และภาษาอังกฤษ ร้อยละ 3.72 ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. 2548 : 13 - 14)

จากปัญหาดังกล่าวจึงส่งผลกระทบต่อสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดต่างๆ ที่มีมาตราฐานและคุณภาพที่ต้องการ จึงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ประกอบด้วยศูนย์

เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2 ศูนย์ คือ ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่คำและศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษามิตรภาพ มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนทั้งสิ้น 23 โรงเรียน

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการปฏิบัติงาน วิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหาสารคาม เขต 1 : กรณีศึกษาอำเภอเกอเกด้า เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานงานวิชาการ ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหาสารคาม เขต 1 : กรณีศึกษาอำเภอเกอเกด้า ทั้งโดยรวมและรายค้าน

2. เพื่อเบริ่บเที่ยบสภาพการปฏิบัติงานการวิชาการของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหาสารคาม เขต 1 : กรณีศึกษาอำเภอเกอเกด้า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครุภู่สอน ทั้งโดยรวมและรายค้าน

3. เพื่อร่วมรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครุภู่ กับการพัฒนาสภาพการปฏิบัติงานการวิชาการของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหาสารคาม เขต 1 : กรณีศึกษาอำเภอเกอเกด้า

สมมติฐานการวิจัย

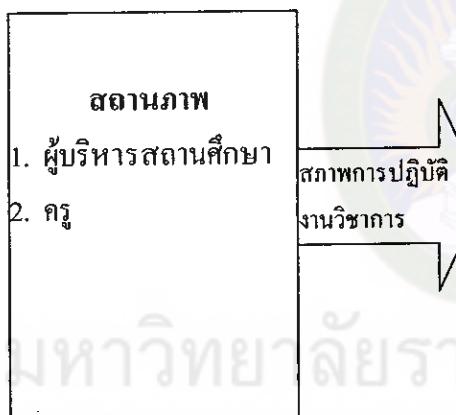
1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครุ ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหาสารคาม เขต 1 : กรณีศึกษาอำเภอเกอเกด้า มีระดับการปฏิบัติงานวิชาการในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายค้าน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครุ ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหาสารคาม เขต 1 : กรณีศึกษาอำเภอเกอเกด้า มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานวิชาการ แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายค้าน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 : กรณีศึกษาอำเภอแก่คำ ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 12 ด้าน ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ขอขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนาระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 : กรณีศึกษาอำเภอแก่คำ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูของสถานศึกษาขั้นพื้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 : กรณีศึกษาอ้าเกอแแกคำ จำนวน 23 โรงเรียน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา 23 คน ครู 234 คน รวม 257 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 : กรณีศึกษา อ้าเกอแแกคำ จำนวน 168 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 22 คน ครู 146 คน กำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ R.V.Krejcie and D.W.Morgan (บุญชุม ศรีสะอด. 2543 : 40) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือ

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

1.1.2 ครู

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 : กรณีศึกษาอ้าเกอแแกคำ ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 :33) 12 ด้าน คือ

2.2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.2.3 การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

2.2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.2.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.2.6 การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

2.2.7 การนิเทศการศึกษา

2.2.8 การแนะนำการศึกษา

2.2.9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

2.2.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

2.2.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

2.2.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร
หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ศักยภาพนิยามเฉพาะ

1. สภาพการปฏิบัติงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 12 ด้าน
3. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 : กรมศึกษาฯ จำกัด ในปีการศึกษา 2548 จำนวน 23 โรงเรียน
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ประกอบด้วย 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอแก่ค้ำ อำเภอเชียงยืน อำเภอ กันทร์วิชัย อำเภอโภสุมพิสัย กิ่งอำเภอชื่นชม และกิ่งอำเภอคุรัง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. 2547 : 205)
5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการแทน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 อำเภอแก่ค้ำ
6. ครู หมายถึง ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 อำเภอแก่ค้ำ

- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ**
1. ผลจากการวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
 2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการบริหารงานด้านวิชาการ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยส่งผลดีถึงคุณภาพการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน